

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Αμανατίδου Ντίνα (Αυστραλία): Γεννήθηκε το 1937 στο Μελιγαλά της Μεσσηνίας. Το 1958 μεταναστεύει στη Μελβούρνη. Οι πρώτες της λογοτεχνικές εμφανίσεις έγιναν το 1958 με ποιήματα στην εφημερίδα «Πυρσός». Από τότε έχει δημοσιεύσει ποιήματα και διηγήματα σε ομογενειακά περιοδικά. Το 1981 εκδίδει τη συλλογή *Πέτρινα Σώματα* με δεκατρία διηγήματα και δυο μονόπρακτα. Έχει πάρει μέρος σε ποιητικούς και πεζογραφικούς διαγωνισμούς αποσπώντας το α' βραβείο.

Βαλαωρίτης Νάνος (Η.Π.Α.): Γεννήθηκε στη Λωζάνη της Ελβετίας το 1921 και σπούδασε φιλολογία και νομικά στα Πανεπιστήμια Αθηνών, Λονδίνου και Σορβόνης. Στο Λονδίνο παρουσίασε και μετέφρασε τους Σεφέρη, Ελύτη, Εμπειρίκο και άλλους ποιητές της γενιάς του '30. Την περίοδο 1954-60 έζησε στο Παρίσι όπου ήρθε σε επαφή με το σουρεαλιστικό κύκλο του Αντρέ Μπρετόν. Το 1968 μεταναστεύει στην Αμερική, όπου διδάσκει συγκριτική λογοτεχνία στο Πολιτειακό Πανεπιστήμιο του Σαν Φραντζίσκο. Από τους πλέον διεθνώς αναγνωρισμένους και βραβευμένους συγγραφείς, ο Βαλαωρίτης έχει εκδώσει ποίηση, πεζά, δοκίμια τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό. Μερικά από τα έργα του είναι τα *Hired Hieroglyphs* (1971), *Ανώνυμο Ποίημα του Φωτεινού Ai-Γιάννη* (1977), *Flashbloom* (1980), *Ποιήματα 1* (1983), *Ποιήματα 2* (1987), *Στο Κάτω- Κάτω της Γραφής* (1984), *Ο Έγχρωμος Στυλογράφος* (1986), *My Afterlife Guaranteed* (1990), *Αλληγορική Κασσάνδρα* (1998).

Βασιλακάκος Γιάννης (Αυστραλία): Γεννήθηκε στη Λακωνία το 1951. Σπούδασε αγγλική και νεοελληνική φιλολογία και στη συνέχεια έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στη νεοελληνική λογοτεχνία. Έργα του έχουν μεταφραστεί στα Αγγλικά, Ιταλικά και Κινέζικα, ενώ αποσπάσματα κειμένων του έχουν συμπεριληφθεί σε αγγλόγλωσσες και ελληνόγλωσσες ανθολογίες. Μερικά από τα έργα του είναι: *H Tautόtητα* (μονόπρακτο, Gutenberg, 1982), *Κατά Iwάννην* (νουβέλα, Gutenberg, 1985), *To κόλπο* (μυθιστόρημα, Elikia Books, 1987), *Κολλάζ* (ποιήματα, Πεκίνο, 1991) κ.α. Εκτός των βιβλίων του έχει δημοσιεύσει δεκάδες άρθρα λογοτεχνικού, μεταφραστικού και πολιτιστικού περιεχομένου στην Ελλάδα και τις αγγλόφωνες χώρες, ενώ επί σειρά ετών έχει διδάξει ως λέκτορας νεοελληνική γλώσσα, λογοτεχνία, διερμηνεία και μετάφραση στο Πανεπιστήμιο Ντίκιν της Μελβούρνης.

Βοζίκης Πάνος (Η.Π.Α.): Γεννήθηκε στην Πάτρα το 1933. Το 1976 μετανάστευσε στη Νέα Υόρκη. Είναι μέλος της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών Αθηνών και της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών Αμερικής. Έχει συνεργαστεί με πολλά λογοτεχνικά περιοδικά (Ηπειρωτική Εστία, Νέα Εσπερία κ.α.). Μερικά από τα έργα του είναι: *Αλλά ρύσαι ημάς* (1979), *Λιόφυλλα* (1981), *Ελληνική Γη* (1983, δίγλωσσο με μεταφράσεις του Νίκου Σπάνια), *Καθ' οδόν* (1984, δίγλωσσο με μεταφράσεις του Τάσου Ρούσου), *Εραστής* (1988, δίγλωσσο με μεταφράσεις του Rick M. Newton), *Ενδοσκοπήσεις* (1996), *Φως και Φυγή* (1999).

Βουγιούκας Παναγιώτης (Καναδάς): Γεννήθηκε στο Λίβανο από Έλληνες γονείς που βρέθηκαν στη Μέση Ανατολή την περίοδο της κατοχής. Εγκαταστάθηκε με τους γονείς του στο Μόντρεαλ σε ηλικία 17 χρόνων. Διηγηματογράφος, μυθιστοριογράφος και θεατρικός συγγραφέας, γνωστός στο ευρύ καναδικό κοινό.

Γαζής Θύμιος (Γερμανία): Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1935 και από το 1964 ζει και εργάζεται στη Γερμανία ως χημικός. Την περίοδο 1956 – 1964 ποιήματα και διηγήσεις δημοσιεύτηκαν στη «Φιλολογική Βραδυνή». Τη δεκαετία του '70 μετέφρασε στα Ελληνικά, βιβλία κοινωνιολογικού και ψυχαναλυτικού περιεχομένου. Κείμενά του έχουν δημοσιευτεί στις ανθολογίες Dimitrakis (1985), *Gute Reise meine Augen* (1992) και *Ανάμεσα σε δύο κόσμους* (1995).

Γαριθάλδη Άντρια (Αυστραλία): Γεννήθηκε στη Ζώδια της Κύπρου το 1958 και μετανάστευσε στην Αυστραλία το 1975. Σπούδασε φιλολογία και ιστορία και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στη λογοτεχνία.

Γιαννακάκος Κώστας (Γερμανία): Γεννήθηκε το 1956 στα Τρίκαλα. Από το 1974 ζει στο Μόναχο. Έχει σπουδάσει σύγχρονη γερμανική λογοτεχνία και επιστήμες της επικοινωνίας. Είναι επιμελητής του γερμανικού λογοτεχνικού περιοδικού *Sirene* και έχει μεταφράσει κείμενα νεοελλήνων ποιητών (Κ. Καρυωτάκη, Γ. Ρίτσο, κ.α.). Κείμενά του έχουν δημοσιευτεί στα Ελληνικά και τα Γερμανικά. Έργα του: *Frühe Dämmerung, Ποιήματα* (1989), *Ohne Gegenwert* (1997), *Traum in meinem Traum* (2000), *Das Licht berühren* (2003).

Δανιήλ Γιώργος (Καναδάς): Γεννήθηκε στη Μεσσηνία και πέθανε στην Αθήνα το 1991. Έζησε στο Τορόντο από το 1964 όπου δίδαξε Γαλλικά και Λατινικά σε διάφορα σχολεία. Έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στο Πανεπιστήμιο του Hamilton. Σήμερα διδάσκει στο Πανεπιστήμιο του Τορόντο. Επιμελήθηκε την έκδοση του περιοδικού *Αμάρανθος* και την ανθολογία *Διακροτήματα*. Ποιήματά του δημοσιεύτηκαν σε πολλά περιοδικά της Αθήνας. Βιβλία του, κυρίως με ποίηση και μεταφράσεις, είναι τα εξής: *Ο κύκλος, Τα επίθετα, Οι πρόκες, Το μαρούλι, Τ' αδιέξοδα* και τα *Τερπνά* καθώς και η αγγλική ανθολογημένη ποίησή του στο βιβλίο *Seawave and Snowfall* (μετάφραση Edward Phinney).

Δεληδημητρίου-Τσακμάκη Ελένη (Γερμανία): Γεννήθηκε το 1938 στη Θεσσαλονίκη. Ζει και εργάζεται στο Μόναχο. Εκτός από το αυτοβιογραφικό μυθιστόρημα *Die Stoffpuppe* (1994) και *Die ewige Suche nach der Heimat*, έχει εκδώσει σειρά διηγημάτων και θεατρικών έργων.

Δεκαβάλλες Αντώνης (Η.Π.Α.): Γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου το 1920. Μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και ύστερα από μία σύντομη περίοδο παραμονής του στην Αθήνα, ο Αντώνης Δεκαβάλλες μεταναστεύει στις Η.Π.Α. Σπουδάζει στο Northwestern University και εκπονεί τη διδακτορική του διατριβή. Το 1977 βραβεύεται από την Ακαδημία Αθηνών για το ποιητικό του έργο. Υπήρξε ένα από τα ιδρυτικά μέλη της *Modern Greek Studies Association* και μέλος της συντακτικής επιτροπής του *Charioter*, ενός από τα πλέον έγκυρα περιοδικά νεοελληνικών σπουδών.

Διαμαντής Δημήτρης (Η.Π.Α.): Γεννήθηκε στο Άργος τη δεκαετία του '30. Αργότερα μετανάστευσε στον Καναδά και κατόπιν στις Η.Π.Α. Εργάστηκε ως σχεδιαστής υφασμάτων. Το 1981 εξέδωσε τη συλλογή διηγημάτων *Oi Έρημοι* και το 1987 την ποιητική του συλλογή *Tou κόκκινου*.

Dumbadze Nodar (Γεωργία): Γεννήθηκε στην Τυφλίδα το 1928. Η οικογένειά του δοκιμάστηκε σκληρά από το σταλινικό καθεστώς. Η εξορία του στο Σουχούμι (πρωτεύουσα της αυτόνομης Δημοκρατίας της Αμπακχάζα, στα δυτικά του Καυκάσου) τον έφερε σε επαφή με τους ελληνικούς πληθυσμούς της περιοχής. Ο συγγραφέας με τη νουβέλα του *Hellados* δεν καταγράφει απλώς μία έντονη παιδική ανάμνηση με φόντο το δοκιμαζόμενο ποντιακό ελληνισμό, αλλά σκιαγραφεί το σπαραγμό του ξεριζωμένου Έλληνα, την απουσία που πληγώνει τον Γεωργιανό.

Ευγενίδης Τζέφρου (Η.Π.Α.): Γεννήθηκε στο Michigan των Η.Π.Α. και κατάγεται από την Προύσα της Μικράς Ασίας. Σπούδασε αγγλική και αμερικανική λογοτεχνία, φιλολογία και δημιουργική γραφή. Το *Middlesex* είναι το δεύτερο μυθιστόρημά του μετά το *Αυτόχειρες Παρθένοι* (βραβείο Αγά Χαν του Paris View).

Ζέη Μάρθα (Καναδάς): Γεννήθηκε στην Ηλεία το 1929. Το 1954 μετανάστευσε στον Καναδά. Δημοσίευσε ποιήματα και μία αυτοβιογραφία με τον τίτλο *Ελπίδα για τη Λευτεριά*.

Ζερθουδάκης Κυριάκος (Αυστραλία): Γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου το 1905. Εκεί εργάστηκε ως μηχανικός στους σιδηροδρόμους. Το 1955 μεταναστεύει στη Μελβούρνη όπου αρχικά εργάστηκε και πάλι ως μηχανικός και αργότερα ως κρατικός υπάλληλος. Παρά την περιορισμένη σχολική μόρφωσή του και τις συνεχείς μετακινήσεις, διατήρησε πάντοτε ένα γνήσιο ενδιαφέρον για μάθηση. Έμαθε μόνος του Αγγλικά, Γαλλικά και Αραβικά, ενώ παράλληλα διάβαζε ελληνική και ξένη λογοτεχνία. Άρχισε να ασχολείται με το λογοτεχνικό γράψιμο στα χρόνια της μεγάλης του μοναξιάς στους σιδηροδρόμους της Αιγύπτου. Δημοσίευσε στον Τύπο κυρίως ευθυμογραφήματα, διηγήματα, χρονογραφήματα, έμμετρη σάτιρα και λυρικά ποιήματα. Εξέδωσε ένα βιβλίο με τίτλο *Bouρδουλιές στον άνεμο* (Μελβούρνη, 1979).

Ζιάτας Χρήστος (Καναδάς): Γεννήθηκε στα Χάλαρα της Καστοριάς. Τις τελευταίες τάξεις του Δημοτικού καθώς και τις εγκύκλιες και πανεπιστημιακές σπουδές του τις ολοκλήρωσε στη Ρουμανία. Από το 1975 ζει και εργάζεται στο Τορόντο. Έχει δημοσιεύσει οκτώ ποιητικές συλλογές, μία ανθολογία - επιλογή του έργου του - μεταφράσεις ποιημάτων από τα Ρουμανικά, μία μετάφραση από την ποίηση των Εσκιμώων και μια ανθολογία παιδικής ποίησης. Ποιήματά του έχουν δημοσιευτεί στα Ρουμανικά και στα Αγγλικά.

Καζάς Ανδριανός (Αυστραλία): Γεννήθηκε στο Ναύπλιο το 1935. Το 1959 μεταναστεύει στο Σύδνεϋ. Ανέπτυξε πλούσια πολιτιστική δράση και αρθρογράφησε για επίκαιρα θέματα της ομογένειας στην Αυστραλία. Ποιήματά του έχουν δημοσιευτεί σε διάφορες ανθολογίες ελληνοαυστραλιανής λογοτεχνίας.

Καζούρης Γιώργος (Αυστραλία): Γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου το 1931 και αποφοίτησε από το Αβερώφειο Γυμνάσιο το 1949. Για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα εργάστηκε στην Αίγυπτο και αργότερα στην Ελλάδα. Το 1958 μετανάστευσε στην Αυστραλία. Από την επόμενη μέρα της άφιξής του αναμίχθηκε ενεργά με το παροικιακό θέατρο στον «Όμιλο Καλών Τεχνών», όπου ανέβαζε τότε ένα έργο του Ψαθά και ανέλαβε να κάνει τον υποβολέα. Αργό-

τερα σκηνοθέτησε και έπαιξε σε αρκετές θεατρικές παραστάσεις όπως: *Ο Καλός Στρατιώτης Σβέικ*, *Ο Φιλάργυρος*, *Ήσαν όλοι τους παιδιά μου*. Το 1974 δημοσιεύει την πρώτη του ποιητική συλλογή με τίτλο *Δίχως κραυγή*. Κείμενά του έχουν δημοσιευτεί σε αρκετά περιοδικά, εφημερίδες και πολλά από αυτά συμπεριλαμβάνονται στην ανθολογία του Γιώργου Καναράκη.

Καλλιφατίδης Θόδωρος (Σουηδία): Γεννήθηκε στην Ελλάδα το 1938. Το 1963 μετανάστευσε στη Σουηδία. Σπούδασε φιλοσοφία στο Πανεπιστήμιο της Στοκχόλμης. Από το 1972 έως το 1976 ήταν εκδότης του διεθνούς λογοτεχνικού περιοδικού «Bonnier Literary Magazine» (BLM). Μέχρι σήμερα έχει εκδώσει εππά μυθιστορήματα (μεταξύ άλλων *Sehnen nach Sehnsucht*, *Schnaps und Rosen*, *Der gefallene Engel*) δυο ποιητικές συλλογές και πολυάριθμα δοκίμια.

Καραθανάση Νούλα (Αυστραλία): Γεννήθηκε στη Μολόχα Κοζάνης το 1935. Το 1966 μετανάστευσε στην Αυστραλία. Ποιήματά της δημοσιεύτηκαν στην εφημερίδα *Νέος Κόσμος*, στο περιοδικό *Αντίποδες*, *Σκέψεις* και σε αρκετές ανθολογίες. Το 1980 εξέδωσε την ποιητική συλλογή *Κομμάτια της Αγάπης* και της *Ζωής* και το 1996 το δεύτερο βιβλίο της με τίτλο *Κραυγές* από το *Παρελθόν*.

Καρναχωρίτη-Άλφα Όλγα (Αυστραλία): Γεννήθηκε το 1942 στο χωριό Μεταξά του Μεσολογγίου. Έμαθε τα πρώτα γράμματα δύσκολα, βαδίζοντας πάνω από τέσσερις ώρες την ημέρα μέχρι το κοντινότερο σχολείο. Το 1967 μετανάστευσε στην Αυστραλία. Μετά από πολλές οικογενειακές περιπέτειες αποφασίζει το 1988 να γράψει την αυτοβιογραφία της. Η συγγραφέας εμπιστεύτηκε ένα χειρόγραφο στον Αν. Καθηγητή Μιχάλη Τσιανίκα με την παράκληση να δει κάποτε το φως της δημοσιότητας. Πρόκειται για πάνω από διακόσιες πυκνογραμμένες σελίδες, όπου η Όλγα αφηγείται τα παιδικά της χρόνια στην Ελλάδα και αργότερα τη μεταναστευτική της εμπειρία στην Αυστραλία.

Κατσαλίδας Νίκος (Αλβανία): Γεννήθηκε το 1949 στην Πάνω Λεσινίτσα των Αγίων Σαράντα. Έκανε ανώτερες φιλολογικές σπουδές στα Τίρανα. Στην ποίηση εμφανίστηκε πολύ νέος με τη συλλογή *Λόγια της άνοιξης*. Ακολούθησαν διάφορες ποιητικές συλλογές μεταξύ των οποίων *Η κοίτη του ποταμού μου*, *Τα σπίτια μας στο νότο*, κ.α. Άλμα της ποιητικής του δημιουργίας είναι οι ποιητικές συνθέσεις *Οι φωνές της γενέτειράς μου*, *Μοιρολόι του βουρκωμένου βουνού*, *Η βίβλος των σκοτωμένων*, *Έκτακτο γράμμα στη μητέρα*, *Στερνή μπαλάντα πένθιμη*.

Καχτίτσης Νίκος (Καναδάς): Γεννήθηκε στη Γαστούνη της Ηλείας το 1926 και πέθανε στην Πάτρα το 1970. Το 1952 μεταναστεύει στο Καμερούν. Από το 1956 έως και το 1979 ζει στο Μόντρεαλ του Καναδά. Έγραψε κυρίως μυθιστορήματα και αρκετά ποιήματα.

Κέσσογλου Δέσποινα (Γερμανία): Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1957 και από το 1967 ζει στο Wuppertal. Γράφει κυρίως ποίηση και για πρώτη φορά δημοσίευσε κείμενά της στον τόμο *Deutschland Deine Griechen*.

Κεφαλά Αντιγόνη (Αυστραλία): Γεννήθηκε στην παραδουνάβια πόλη Βράιλα της Ρουμανίας. Μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, ακολουθώντας την οικογένειά της, κατέβηκε στην Ελλάδα

(1949). Το 1951 μεταναστεύει στη Νέα Ζηλανδία και το 1960 στο Σύδνεϋ. Σπούδασε γαλλική φιλολογία στο Πανεπιστήμιο του Ουέλλιγτον. Εργάστηκε ως βιβλιοθηκάριος, δίδαξε Αγγλικά σε μετανάστες, και για αρκετά χρόνια ανήκει στο προσωπικό του Αυστραλιανού Συμβουλίου στο Σύδνεϋ. Γράφει ποίηση και πεζογραφία στα Αγγλικά. Κείμενά της έχουν περιληφθεί σε περισσότερες από είκοσι αυστραλιανές ανθολογίες.

Κονταρίνης Διονύσης (Η.Π.Α.): Γεννήθηκε στην Πάτρα και κατάγεται από την Κεφαλονιά. Πρωτοεμφανίστηκε στα γράμματα με νεανικές συνεργασίες σε διάφορα περιοδικά της εποχής. Τη δεκαετία του '50 μεταναστεύει στις Η.Π.Α. και εργάζεται στον παροικιακό τύπο, όπου δημοσίευσε ένα μεγάλο μέρος του πεζογραφικού του κυρίως έργου.

Κομπορόζος Φώτης (Καναδάς): Γεννήθηκε στην Ολυμπία και αποφοίτησε από τη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στη γλωσσολογία στο Πανεπιστήμιο McGill του Μόντρεαλ. Έγραψε ποίηση, διηγήματα και χρονογραφήματα. Έχει εκδώσει μέχρι σήμερα τρεις ποιητικές συλλογές, ενώ ποιήματά του δημοσιεύτηκαν και σε διάφορα περιοδικά και εφημερίδες. Έχει μεταφράσει Καναδούς ποιητές στα Ελληνικά.

Κουτουμάνος Γιώργος (Η.Π.Α.): (1876-1962) γεννήθηκε στα Σίτσοβα της Μεσσηνίας όπου έζησε στερημένα τα πρώτα χρόνια της ζωής του προτού εγκατασταθεί στην Αθήνα. Η ανάγκη για μία καλύτερη ζωή γι' αυτόν και την οικογένειά του τον ανάγκασε να μεταναστεύσει στην Αμερική το 1903, όπου και έμεινε μέχρι το τέλος της ζωής του. Στις ελληνόγλωσσες ποιητικές συλλογές του που εκδόθηκαν στην Αμερική – *Νανουρίσματα* (1952), *Φως στα σκοτάδια* (1938) και *Ψυχόβγαλτα* (1953) – ο Κουτουμάνος χρησιμοποιεί απλή και λυρική γλώσσα ακολουθώντας την τεχνοτροπία των δημοτικών τραγουδιών και της ποίησης του Παλαμά.

Κουτσάκος Διονύσης (Αυστραλία): Γεννήθηκε το 1912 στην Πάφο της Κύπρου. Σπούδασε νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Παράλληλα με το επάγγελμα του δικηγόρου αρθρογράφησε σε εφημερίδες της Αθήνας, της Κύπρου και της Αυστραλίας, όπου και μετανάστευσε το 1948. Λογοτεχνικά του κείμενα δημοσιεύτηκαν στον ομογενειακό τύπο της Αυστραλίας.

Κωνσταντινίδης Στέφανος (Καναδάς): Γεννήθηκε στην Πενταλιά της Πάφου, ένα μικρό κυπριακό χωριό. Σπούδασε στην Αθήνα και το Παρίσι και είναι πτυχιούχος φιλολογίας των Πανεπιστημίων Αθηνών και Παρισιού, και διδάκτορας πολιτικών επιστημών και κοινωνιολογίας της Σορβόννης. Ζει στο Μόντρεαλ από το 1976. Διδάσκει πολιτικές επιστήμες στο Πανεπιστήμιο του Κεμπέκ στο Μόντρεαλ και διευθύνει το Κέντρο Ελληνικών Ερευνών Καναδά. Είναι επίσης εκδότης του δίγλωσσου περιοδικού *Etudes helléniques / Hellenic Studies*. Εκτός από τις μελέτες του στο χώρο της κοινωνιολογίας και των πολιτικών επιστημών, έχει δημοσιεύσει τέσσερις ποιητικές συλλογές και διηγήματα, δοκίμια, κριτική και φιλολογικές μελέτες. Ποιήματά του μεταφράστηκαν στα Γαλλικά και Αγγλικά.

Κωτσοβόλου-Marsy Γιουλίκα (Η.Π.Α.): Γεννήθηκε στην Καλαμάτα το 1941. Σπούδασε νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και στη συνέχεια έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στο Παρίσι και στις Η.Π.Α. στην κοινωνική και πολιτική θεωρία. Παράλληλα με την ακαδημαϊκή της δραστη-

ριότητα, ασχολήθηκε με τη μετάφραση και την έκδοση πολλών βιβλίων. Το 1999 απέσπασε το α' βραβείο ποίησης από τη Διεθνή Εταιρεία Ελλήνων Συγγραφέων στον Καναδά για τη συλλογή της *Φωτογραφίες*.

Λέος Δημήτρης (Μίμης) (Νότιος Αφρική): Γεννήθηκε στον Πειραιά το 1919. Το 1953 μετανάστευσε στη Νότιο Αφρική όπου και σπούδασε μηχανολογία στο Γιοχάνεσμπουργκ. Από το 1978 υπήρξε υπεύθυνος ύλης του λογοτεχνικού περιοδικού *Ο Σταυρός του Νότου*. Έργα του είναι: *Ανεξάρτητες στιγμές*, *Κάποιοι κόσμοι*, *Η ζωή που δεν έζησε*, *Εδώ Γιοχάνεσμπουργκ*, *Ο τελευταίος Μετανάστης*, *Τσίρκο*, *Πίσω στα σπήλαια*, *Ο Χριστός πέθανε στο Νατάλ*.

Μαρουλλέτη Λουκία (Η.Π.Α.): Γεννήθηκε στην Αίγυπτο από Κυπρίους γονείς. Αργότερα η οικογένειά της επέστρεψε στην Αμμόχωστο της Κύπρου όπου έζησε και δημιούργησε τη δική της οικογένεια. Μετά την εισβολή του 1974 μετανάστευσε στις Η.Π.Α. Μέχρι σήμερα έχει εκδώσει δώδεκα έργα της – ποίηση, νουβέλες, θεατρικά, μεταφράσεις. Κείμενά της επιλέχθηκαν από τον οίκο Samuel French και ανεβάστηκαν Off Broadway.

Ματζουράνης Γιώργος (Γερμανία): Γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε πολιτικές επιστήμες στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και επιστήμες της επικοινωνίας στο Μόναχο, όπου και έζησε από το 1966 έως και το 1976. Σήμερα εργάζεται ως δημοσιογράφος και συγγραφέας. Μεταξύ των άλλων δημοσίευσε τα βιβλία: *Man nennt uns Gastarbeiter* (Αθήνα 1977, και Φρανκφούρτη 1985) *Die Kinder des Südens*, 1990. Το 1995 επιμελήθηκε την πρώτη ελληνόγλωσση ανθολογία Ελλήνων συγγραφέων της Γερμανίας με τον τίτλο *Ανάμεσα σε δύο κόσμους*.

Μήτρου Λίλιαν (Γερμανία): Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1964. Σπούδασε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και στη συνέχεια εγκαταστάθηκε στη Γερμανία για μεταπτυχιακές σπουδές. Γράφει κυρίως ποίηση.

Μουζάκης Τάσος (Η.Π.Α.): Γεννήθηκε στη Ζάκυνθο το 1944. Το 1976 μετανάστευσε στη Νέα Υόρκη. Σπούδασε στο City College της Νέας Υόρκης. Είναι μέλος της Εταιρείας Λογοτεχνών Αθήνας και της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών Αμερικής. Συνεργάστηκε με λογοτεχνικά περιοδικά στην Ελλάδα και τη Νέα Υόρκη. Βιβλία του είναι: *Ηλιοτρόπια στην Ανδρομέδα* (1981), *Το τραγούδι των Ελεφάντων* (1982), *Υπεραφθονίες* (1986).

Μπούρα Τζίλιαν (Αυστραλία): Γεννήθηκε στη Μελβούρνη από Αυστραλούς γονείς. Σπούδασε αγγλική φιλολογία και δίδαξε σε γυμνάσια της Μελβούρνης για αρκετά χρόνια. Το 1969 παντρεύεται το Γιώργο Μπούρα, ο οποίος είχε μεταναστεύσει στη Μελβούρνη από ένα χωριό της Πελοποννήσου. Το 1980 όλη η οικογένεια εγκαταστάθηκε στην Ελλάδα. Η συγγραφέας σήμερα συνεργάζεται ως ανταποκριτής με αυστραλέζικες εφημερίδες. Κείμενά της έχουν δημοσιευτεί σε εφημερίδες και περιοδικά της Αυστραλίας.

Νινολάκης Νίκος (Αυστραλία): Γεννήθηκε στη Χρυσοπηγή Χανίων της Κρήτης και μετανάστευσε στη Μελβούρνη το 1956. Αν και τελειόφοιτος γυμνασίου, δεν κατάφερε να συνεχίσει τις σπουδές του και εργάστηκε σε διάφορες δουλειές για πολλά χρόνια, ζώντας τη μετα-

νάστευση κάτω από αντίξοες συνθήκες. Δημοσίευσε έργα του σε παροικιακά έντυπα, ένα πεζογράφημα με τίτλο *Ο αβασίλευτος ήλιος* (1963) και την ποιητική συλλογή με τίτλο *Έφριξεν η γης* (1967). Πέθανε στη Μελβούρνη το 1982. Μία συγκεντρωτική έκδοση των ποιημάτων του με τίτλο *Ο αργοναύτης του Νότου* (επιμ. Χρήστου Φίφη) έγινε το 1986.

Νταλκά Ντόλλη (Νότιος Αφρική): ψευδώνυμο της πεζογράφου και ποιήτριας Ευπραξίας Βονοφακίδου – Ζαππάλα. Γεννήθηκε το 1932 στην Αθήνα. Το 1934 η οικογένεια της συγγραφέως μεταναστεύει στην Αίγυπτο, όπου η μικρή Ντόλλη ολοκληρώνει τις βασικές της σπουδές. Γνωρίζεται με το Μανώλη Γιαλουράκη, ο οποίος εκπλήσσεται από τα κείμενα της έφηβης ακόμα Ντόλλης. Το 1961 η Ντόλλη μεταναστεύει στο Γιοχάνεσμπουργκ, όπου θα συνεχίσει τη συγγραφική της δράση και θα ωριμάσει ως λογοτέχνης. Η πρώτη της ποιητική συλλογή με τίτλο *Εγώ* εκδίδεται το 1968, ακολουθούν η συλλογή διηγημάτων *Μετά τα σαράντα* (1977), *Σημειωματάριο* (ποιητική συλλογή, 1978), *Ανοιχτή Πορεία* (ποιητική συλλογή, 1986), *Κάτω από τον ήλιο* (διηγήματα, 1993), *Κάτω απ' τον ίδιο ουρανό* (μυθιστόρημα, 1996), *Στα μαύρα χώματα* (διηγήματα 1997), *Εποχές* (ποιήματα, 2000).

Ορφανός Ανδρέας (Αυστραλία): Γεννήθηκε στη Σμύρνη της Μικράς Ασίας το 1922. Ήταν μόνο πέντε μηνών, όταν οι γονείς του γεύτηκαν την πίκρα της προσφυγιάς και βρέθηκαν σε αντίσκηνα στη Θεσσαλονίκη. Το 1954 μεταναστεύει με την οικογένειά του στην Αυστραλία. Ποιήματά του έχουν δημοσιευτεί σε εφημερίδες και περιοδικά της Αυστραλίας.

Παπαδογιάννη-Δερουκάκη Ιωάννα (Νότιος Αφρική): Γεννήθηκε το 1937 στον Καμπανό της Κρήτης. Το 1971 μεταναστεύει στη Νότιο Αφρική. Η συγγραφική της δραστηριότητα περιλαμβάνει συμμετοχές με διάφορα άρθρα και διηγήματα στις ελληνοτιοαφρικάνικες εφημερίδες *Νέα Ελλάδα* και *Ελληνικός Τύπος*. Υπήρξε επίσης συνεργάτης του λογοτεχνικού περιοδικού *Ο Σταυρός του Νότου*. Έχει δημοσιεύσει τα μυθιστορήματα *To Σόι* (1968) και *Εγώ και το χωριό* (1971) και μία συλλογή διηγημάτων με τον τίτλο *Σχέσεις* (1988). Σήμερα ζει και συνεχίζει το γράψιμό της στην Ελλάδα.

Παπάζογλου-Μάργαρη Θεανώ (Η.Π.Α.): Γεννήθηκε στα Βάτικα της Τροίας και μεγάλωσε στην Κωνσταντινούπολη. Πρόσφυγας της μικρασιατικής καταστροφής μεταναστεύει στην Αμερική. Το 1939 εκδίδει την πρώτη της συλλογή διηγημάτων *Η Ευτυχία και άλλα διηγήματα*, όλα εμπνευσμένα από τις τραγικές μνήμες της πατρίδας της. Ακολουθεί πολύ αργότερα, το 1957 το μυθιστόρημα *Ένα δάκρυ για τον μπάρμπα Τζίμη*. Το έργο ωστόσο που την καταξίωσε ήταν το *Χρονικό του Χώλστεντ Στρητ*, έργο με θέμα τη ζωή των μεταναστών στο Σικάγο. Το 1972 με τη συλλογή *Οι περιπέτειες του θείου Πλάτωνα* κλείνει ο κύκλος αυτής της δημιουργίας για να συνεχιστεί με τακτικά δημοσιεύματα στον ελληνόφωνο τύπο της Αμερικής.

Παπακόγκος Κωστής (Σουηδία): Γεννήθηκε το 1936 στο χωριό Παχτούρι της Πίνδου. Το 1956 κυκλοφόρησε την πρώτη του ποιητική συλλογή *Ασταύρωτος*. Το 1964 μεταναστεύει στη Σουηδία. Εκεί γράφει το πρώτο του μυθιστόρημα στα Σουηδικά με το τίτλο *Τα κύματα της Ρόδου*. Έχει δημοσιεύσει ποιήματά του σε ανθολογίες, περιοδικά και συλλογές.

Παριανός Απόστολος (Νότιος Αφρική): Γεννήθηκε στην Ικαρία το 1931. Στα ελληνικά γράμματα παρουσιάστηκε το 1955 με τη συλλογή ποιημάτων του *Νέοι Βωμοί* και στη συνέχεια με θεατρικά έργα και μπαλάντες. Το 1955 μετανάστευσε στη Νότιο Αφρική όπου εργάστηκε άλλοτε ως μηχανουργός και άλλοτε ως ναυτεργάτης και οικοδόμος μέχρι σήμερα. Στα μέσα περίπου του 1978 οργάνωσε μαζί με άλλους Έλληνες την *Ελληνική Πνευματική Κίνηση*, τη λεγόμενη Ε.ΠΝΕ.Κ. Συνεργάστηκε με πολλά περιοδικά της Νοτίου Αφρικής, όπως *Απολλωνία* και *Γνώμη*, και εφημερίδες, γράφοντας ευθυμογραφήματα και σατιρικούς στίχους. Το 1988 δημοσίευσε την ποιητική του συλλογή *Φιλί Ζωής* στην *Ειρήνη*.

Πατρικαρέας Θεόδωρος (Αυστραλία): Γεννήθηκε το 1930 στη Σκάλα Λακωνίας. Σπούδασε νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Από το 1955 έως το 1958 αρθρογραφούσε στον αθηναϊκό τύπο, ενώ παράλληλα δημοσίευε χρονογραφήματα και ευθυμογραφήματα. Το 1958 μεταναστεύει στο Σύδνεϋ, όπου αρχικά εργάστηκε ως δημοσιογράφος. Έχει εκδώσει κυρίως θεατρικά έργα, όπως *Ο Θείος από την Αυστραλία* (1973), *Πέτα τη φυσαρμόνικα, Πεπίνο* (1984) κ.α. Το θέατρο υπηρέτησε όμως και ως ηθοποιός και σκηνοθέτης ανεβάζοντας έργα κλασικού ρεπερτορίου.

Πετρίδης Πέτρος (Η.Π.Α.): Γεννήθηκε στην Κύπρο το 1961. Σπούδασε στο Πανεπιστήμιο του New Jersey παραγωγή τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών προγραμμάτων. Εργάζεται ως δημοσιογράφος και παραγωγός εκπομπών. Παράλληλα ασχολείται και με τη σκηνοθεσία. Από τα γυμνασιακά του χρόνια έχει ασχοληθεί με τη λογοτεχνία, και κυρίως την ποίηση. Μέχρι σήμερα έχει εκδώσει δύο ποιητικές συλλογές *Επιστροφή* (1992) και *Τις νύχτες της Σιωπής* (2000).

Πορίχης Σάκης (Γερμανία): Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1945. Από το 1967 ζει στη Γερμανία. Σπούδασε Κοινωνιολογία και σήμερα εργάζεται ως κοινωνικός λειτουργός. Κείμενά του έχουν δημοσιευτεί σε ανθολογίες και περιοδικά.

Σιδέρη Δήμητρα (Ολλανδία): (1923-1999). Γεννήθηκε στη Μάνη και το 1955 μετανάστευσε με το σύζυγό της στην Ολλανδία. Άρχισε να γράφει σε πολύ προχωρημένη ηλικία. Αφηγήσεις και ποιήματα της δημοσιεύτηκαν σε ολλανδικά περιοδικά. Το 1992 κυκλοφορεί στα Ολλανδικά το πρώτο της βιβλίο με τον τίτλο *Πατρίδες... Η ιστορία μιας Ελληνίδας στην Ολλανδία*. Το 1994 κυκλοφορεί από τις εκδόσεις «Δελφίνι» το μυθιστόρημα *Αλφωθήκαμε*. Ο τίτλος είναι παραφθορά της λέξης «Αδελφωθήκαμε», γίναμε δηλαδή αδελφωποίτοι.

Σιδέρη Ντάντη (Γερμανία): Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη και από το 1968 ζει στο Μόναχο. Σπούδασε κλασική φιλολογία και σήμερα εργάζεται ως μεταφράστρια. Γράφει στην ελληνική και τη γερμανική γλώσσα. Ποιήματα της έχουν δημοσιευτεί σε διάφορες ανθολογίες και περιοδικά. Έχει μεταφράσει σύγχρονους Έλληνες ποιητές στα Γερμανικά. Τα τελευταία χρόνια συνεργάζεται με το περιοδικό «Ποίηση» και έχει μεταφράσει στα ελληνικά, σύγχρονους Γερμανούς ποιητές.

Σκάλκου Λύντια (Καναδάς): Γεννήθηκε στη Σκάλα Λακωνίας και μεγάλωσε στην Αθήνα. Το 1969 μετανάστευσε στο Μόντρεαλ, όπου ζει μέχρι σήμερα. Φοίτησε στο Τμήμα αγγλικής

φιλολογίας του πανεπιστημίου Mc Gill και στο Τμήμα Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Concordia. Εργάστηκε ως δασκάλα στα σχολεία ελληνικής συμπληρωματικής εκπαίδευσης και ως μεταφράστρια. Έχει εκδώσει δυο ποιητικές συλλογές, *Mia φωνή στο ανηφόρι* (1982) και *Φεγγάρια από κλωστή* (1986). Πήρε επίσης μέρος στις ανθολογίες του Ομίλου Ελλήνων Λογοτεχνών Μόντρεαλ του οποίου είναι μέλος, ενώ ποιήματα και πεζά της δημοσιεύτηκαν σε διάφορα έντυπα στον Καναδά και στην Ελλάδα.

Σουρούνης Αντώνης (Γερμανία): Γεννήθηκε το 1942 στη Θεσσαλονίκη. Μετά το Γυμνάσιο έφυγε για τη Γερμανία, όπου είχαν ήδη μεταναστεύσει όλοι οι συγγενείς του. Άρχισε πανεπιστημιακές σπουδές, αλλά τις διέκοψε για να δουλέψει και να ταξιδέψει. Έργα του: *'Ενα αγόρι γελάει και κλαίει* (διηγήματα, 1969), *Οι συμπαίχτες* (μυθιστόρημα, 1977), *Μερόνυχτα Φρανκφούρτης* (διηγήματα, 1982), *Τα τύμπανα της κοιλιάς και του πολέμου* (διηγήματα, 1983), *Το μπαστούνι* (παραμύθι, 1983), *Οι πρώτοι πεθαίνουν τελευταίοι* (μυθιστόρημα, 1985), *Πάσχα στο χωριό* (νουβέλα, 1991), *Υπ' όψιν της Λίτσας* (αφγήματα, 1992), *Ο χορός των ρόδων* (μυθιστόρημα, 1994), *Γκας ο γκάνστερ* (μυθιστόρημα, 2000).

Σπάνιας Νίκος (Η.Π.Α.): Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1923 και πέθανε στη Νέα Υόρκη το 1990. Τη δεκαετία του '50 μεταναστεύει στην Αμερική για να σπουδάσει με υποτροφία στο Iowa State University. Εκεί συνεργάζεται με πολλά λογοτεχνικά περιοδικά και εφημερίδες ως κριτικός λογοτεχνίας και κινηματογράφου. Παράλληλα μετέφρασε θεατρικά έργα, ενώ πολλά από αυτά τα σκηνοθέτησε και ο ίδιος. Η ποίηση όμως των κέρδισε ολοκληρωτικά. *Ποιήματα της τρίτης λεωφόρου* (1971), *Το μαύρο γάλα της αυγής* (1987) κ.α. είναι μερικές από τις συλλογές που ξεχωρίζουν.

Σταματιάδης Κώστας (Αυστραλία): Γεννήθηκε το 1909 στη Μεσημβρία της Ανατολικής Ρωμυλίας, στον Εύξεινο Πόντο. Εκεί τελείωσε το βουλγαρικό δημοτικό σχολείο, το προγυμνάσιο και το Κρατικό Εμπορικό Γυμνάσιο του Πύργου. Το 1925 εγκαθίσταται με την οικογένειά του στην Αθήνα με τη σύμβαση της ελληνοβουλγαρικής ανταλλαγής πληθυσμών του 1918. Μέχρι το 1954, οπότε και μετανάστευσε στη Μελβούρνη, εργάζεται ως δημόσιος υπάλληλος σε διάφορες υπηρεσίες. Ποιήματα και πεζά δημοσίευσε σε εφημερίδες και περιοδικά της Αυστραλίας. Αρκετά έργα του παραμένουν αδημοσίευτα.

Τάσου Θάλεια (Καναδάς): Γεννήθηκε στον Καλοπαναγιώτη της Κύπρου. Σπούδασε στο Παρίσι κοινωνιολογία, γαλλική φιλολογία και παιδαγωγική. Στη συνέχεια σπούδασε νομικά στο Μόντρεαλ όπου ζει από το 1976. Έχει δημοσιεύσει ποιήματα και πεζά σε διάφορα λογοτεχνικά έντυπα.

Τέο Κούλα (Αυστραλία): Γεννήθηκε στη Γαστούνη του Νομού Ηλείας. Το 1964 μεταναστεύει στην Αυστραλία. Αυτοδίδακτη και φιλομαθής εμφανίζεται για πρώτη φορά το 1987 στο Φεστιβάλ Piccolo Spoleto με το ποίημα *Μηνύματα*, που την καθιέρωσε ως ποιήτρια. Το 1989 παίρνει μέρος σε δυο λογοτεχνικούς διαγωνισμούς, του Πολιτιστικού Συνδέσμου με το διήγημα *H κακούργα*, και του Συλλόγου Ελλήνων Εκπαιδευτικών της Βικτώριας με το διήγημα *To τελευταίο ροζ*, για τα οποία αποσπά το Α' βραβείο. Ακολουθεί μία σειρά θεατρικών έργων

που ανεβάστηκαν σε διάφορες πόλεις της Αυστραλίας και της Ελλάδας: *'Ενα ζευγάρι κάλτσες* (1992), *Η Αυτής Μεγαλιότης η Μαμά* (1992), *Τα δίδυμα* (1994), *Ο μπάρμπα Κώστας και η Παρθένα* (1995).

Τζιλιάνος Μάκης (Η.Π.Α.): Γεννήθηκε στην Κεφαλονιά το 1936. Τελείωσε το Γυμνάσιο στο Αργοστόλι και παρακολούθησε μαθήματα στην Ανωτάτη Εμπορική. Το 1960 μετανάστευσε στη Νότιο Αφρική και αργότερα στη Νέα Υόρκη. Έχει δημοσιεύσει δυο ποιητικές συλλογές και συνεργάστηκε με περιοδικά της Αμερικής, της Ελλάδας και της Νοτίου Αφρικής.

Τζουμάκας Δημήτρης (Αυστραλία): Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1945. Σπούδασε κοινωνιολογία στο Παρίσι. Το 1974 μεταναστεύει στο Σύδνεϋ. Από τα εφηβικά του χρόνια ήδη εκφράζει τις λογοτεχνικές του ανησυχίες σε μαθητικές εφημερίδες της Αθήνας. Στο Σύδνεϋ συνεργάζεται με λογοτεχνικά περιοδικά και εφημερίδες, δημοσιεύοντας άρθρα κοινωνικού περιεχομένου, ποιήματα και πεζά. Το 1969 εκδίδει τα αφηγήματα *Κάρβουνα στον κήπο* και λίγο αργότερα μία μονογραφία με θέμα *Ταξική συνείδηση και εξιδανίκευση στη ζωή και στο έργο του μελβουρνιώτη συγγραφέα Αλέκου Δούκα (1900-1962)*.

Τορόση Ελένη (Γερμανία): Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1947 και ζει από το 1968 στο Μόναχο. Γράφει στα Γερμανικά και τα Ελληνικά και έχει μεταφράσει λογοτεχνικά κείμενα στις δύο γλώσσες. Εργάζεται ως δημοσιογράφος για το Ελληνικό Πρόγραμμα του Μονάχου και τα γερμανικά προγράμματα των Κρατικών Γερμανικών Ραδιοφωνιών. Έχει δημοσιεύσει έξι παιδικά βιβλία (μεταξύ άλλων *Το όνειρο του Παγκανίνι, Κουμπότρυπες κι ελέφαντες, Ο Μελάνιος Τρεχαντήρας ταξιδεύει, Ο χορός των χταποδιών, Γκάνστερ, δολλάρια και κογιότ*), το αφήγημα *Χάρτινα Καράβια*, τη συλλογή διηγημάτων *Μαγικά σύμβολα*, συλλογή συνεντεύξεων με Έλληνες συγγραφείς στα γερμανικά, και μία συλλογή γερμανικών κειμένων ενάντια στο ρατσισμό. Άρθρά της διηγήματα και παιδικές ιστορίες έχουν δημοσιευτεί σε πολλά γερμανικά περιοδικά, σε ανθολογίες και σε σχολικά βιβλία.

Τριανταφυλλόπουλος Ανδρέας (Αυστραλία): Γεννήθηκε το 1943 στο χωριό Πελακανάδα της Μεσσηνίας. Το 1972 μεταναστεύει τελικά στο Σύδνεϋ, μετά από ένα σύντομο χρόνο παραμονής στη Γερμανία. Το ενδιαφέρον του για τη λογοτεχνία εκδηλώθηκε ήδη κατά τα γυμνασιακά του χρόνια. Εκτός από δημοσιεύσεις στον παροικιακό τύπο έχει εκδώσει αυτοτελώς τις ποιητικές συλλογές: *Αργοναύτες* (1976), *Συρματοπλέγματα* (1978), *Λιτανείες ονείρων* (1978), *Παραισθήσεις* (1978).

Τριθιζάς Ευγένιος (Αγγλία): Γεννήθηκε στην Ελλάδα. Σήμερα είναι Καθηγητής Εγκληματολογίας στο Πανεπιστήμιο του Redding της Αγγλίας. Διεθνούς εμβέλειας συγγραφέας παιδικών βιβλίων. Το πρώτο του παιδικό μυθιστόρημα *Οι Πειρατές της Καμινάδας* δημοσιεύτηκε σε συνέχειες στη *Διάπλαση των παίδων*. Έχει γράψει περισσότερα από πενήντα παιδικά βιβλία. Τα πιο γνωστά είναι: *Η Φρουτοπία, Ιστορίες από το νησί των Πυροτεχνημάτων, Τα τρία μικρά λυκάκια, Τα μαγικά μαξιλάρια, Τα 88 ντολμαδάκια, Το σεντούκι με τις πέντε κλειδαριές*, κ.α.

Τσαλουμάς Δημήτρης (Αυστραλία): Γεννήθηκε στη Λέρο και έφθασε ενήλικος στην Αυστραλία το 1952. Απόφοιτος του Λυκείου της Ρόδου και όντας πολύγλωσσος, σπούδασε φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Μελβούρνης και δίδαξε στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση για πολλά χρόνια. Το 1983 η μεταφρασμένη συλλογή ποιημάτων του *To paratηρητήριο* απέσπασε το πρώτο βραβείο αυστραλιανής ποίησης. Από τότε έγραψε κυρίως στα Αγγλικά και δημοσίευσε τις ποιητικές συλλογές *Falcon Drinking, Portrait of a Dog, The Barge and The Harbor* (UQP). Το έργο του στα Ελληνικά παραμένει σε όγκο το μεγαλύτερο μέρος της ποιητικής του παραγωγής και πρόσφατα μετέφρασε ο ίδιος αγγλικά του ποιήματα στα Ελληνικά. Το σύνολο των ελληνόγλωσσων ποιημάτων του με τίτλο *To ταξίδι δημοσιεύτηκε το 1995 (Owl, Μελβούρνη και Σοκόλης, Αθήνα).*

Τσαμπή-Μιχαηλίδη Αύρα (Καναδάς): Γεννήθηκε στη Λεμεσό της Κύπρου. Οι ρίζες της είναι από την Ικαρία την οποία θεωρεί και ιδιαίτερη πατρίδα της. Τα πρώτα της γράμματα τα έμαθε στο δημοτικό σχολείο της Κύμης στην Εύβοια. Το 1975 μετανάστευσε στον Καναδά. Σήμερα ζει και εργάζεται στο Τορόντο. Διδάσκει σε σχολεία ελληνικής συμπληρωματικής εκπαίδευσης και ταυτόχρονα ασχολείται με τα γράμματα. Έχει δημοσιεύσει τρεις ποιητικές συλλογές.

Φατσέας Αντώνης (Αυστραλία): Γεννήθηκε το 1909 στη Σμύρνη της Μ. Ασίας, απ' όπου, μετά τις γυμνασιακές σπουδές του, έφυγε να βρει δουλειά στις ελληνικές παροικίες της Αιγύπτου. Το 1946 μεταναστεύει στην Αυστραλία. Εργάστηκε ως δημοσιογράφος στον ομογενειακό τύπο. Ποιήματα και πεζά δημοσιεύτηκαν σε εφημερίδες και λογοτεχνικά περιοδικά της Αυστραλίας.

Φουριέζος Ιωάννης (Καναδάς): Γεννήθηκε στη Λακωνία και αργότερα μετανάστευσε στο Μόντρεαλ του Καναδά. Στα *Απομνημονεύματα*, απ' όπου προέρχεται και το απόσπασμα του ανθολογίου, περιγράφει τη μεταναστευτική του εμπειρία, δίνοντας παράλληλα και ένα πανόραμα της ιστορίας της μετανάστευσης στον Καναδά.

Φλωράτου-Παϊδούση Ελένη (Η.Π.Α.): Γεννήθηκε στην Αμερική το 1927. Σπούδασε οικονομικά και κοινωνιολογία της εκπαίδευσης. Έργα της είναι: *Κανείς δεν θα ξεχάσει τη γενιά του* (1963), *Τα παιδιά του Κρόνου* (1984), *Το τελευταίο χελιδόνι* (1992) καθώς και τις ποιητικές συλλογές *Ελεγειακά* (1972), *Κύκλοι σιωπής και κραυγής* (1975), *Νύχτες σε δυο ημισφαίρια* (1988), *Οράματα* (2000). Τα έργα της είναι κυρίως δίγλωσσα και έχει τιμηθεί για τη λογοτεχνική της προσφορά.

Χαρκιανάκης Στυλιανός (Αυστραλία): Γεννήθηκε στο Ρέθυμνο της Κρήτης. Σπούδασε στη Θεολογική Σχολή της Χάλκης και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στον κλάδο της θεολογίας στη Βόνη. Αργότερα δίδαξε και στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Στην Αυστραλία βρίσκεται από το 1975 ως Αρχιεπίσκοπος της Ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας. Το ποιητικό του έργο έχει εκδοθεί στην Ελλάδα με τίτλο *Εν γη αλλοτρία* (Ερμής, Αθήνα). Μία επιλογή του έργου έχει εκδοθεί στα Αγγλικά με τίτλο *Fireworks and Sparrows*, μετ. B. Καραλή (Σύδνεϋ, Primavera 1994).

Χατζηδαυίδ Βησσαρίωνας (Καναδάς): Γεννήθηκε στην Κω. Ζει στο Μόντρεαλ από το 1973. Έχει εκδώσει μια ποιητική συλλογή με τίτλο *Χοντρές αυλακιές σε χερσοχώραφο* (1983). Ποιήματά του έχουν δημοσιευτεί σε παροικιακά έντυπα, στις ανθολογίες του Ομίλου Ελλήνων Λογοτεχνών Μόντρεαλ καθώς και σε ελλαδικά έντυπα. Εκτός από ποίηση δημοσίευσε επίσης διηγήματα και ασχολήθηκε με το θέατρο σκιών.

Χατζηνικολάου Άρης (Πολωνία): Γεννήθηκε το 1973 στην Πολωνία. Σπούδασε στη Μουσική Ακαδημία του Πόζναν, είναι συγχρόνως διδάκτωρ φιλολογίας και εργάζεται στην καλλιτεχνική εκπαίδευση και το πανεπιστήμιο. Έλαβε μέρος σε μουσικούς διαγωνισμούς, ενώ κονσέρτα και συναυλίες έχει δώσει στην Αμερική και την Ευρώπη. Παράλληλα με τη δισκογραφία ασχολείται με τη λογοτεχνία. Το 1997 κυκλοφόρησε την πρώτη του ποιητική συλλογή *Με το πρόσωπο του ήλιου*, η οποία απέσπασε το α' βραβείο στο XX Διεθνές Ποιητικό Φεστιβάλ, ως το καλύτερο βιβλίο της χρονιάς στην Πολωνία. Επίσης τύπωσε τα βιβλία: *Ο γιος του Προμηθέα* (1998), *Θα ξεπεράσω τα πουλιά* (1999), *Στη σκιά των κυπαρισσιών* (2000), *Σημειωματάριο της Μεγάλης Πολωνίας* (2000), *Πάντα ρη – ανθολογία σύγχρονης ελληνικής ποίησης* (βραβείο Λύρας του Απόλλωνα 2001), *Δάφνη Μεγάλης Πολωνίας* (2002 μαζί με τον πατέρα του), *Ανάμεσα στις όχθες* (2003), κ.α.

Χατζηνικολάου Νίκος (Πολωνία): Διεθνούς εμβέλειας ποιητής, μεταφραστής και ιστορικός της λογοτεχνίας. Γεννήθηκε το 1935 στο Τριφύλλι Γιαννιτσών. Στην Πολωνία βρέθηκε σε ηλικία 15 ετών. Σπούδασε φιλολογία και μουσική. Ζει στην πόλη Πόζναν και είναι καθηγητής πανεπιστημίου. Έχει διοργανώσει διεθνή ποιητικά φεστιβάλ και είναι ιδρυτής του Πολωνοελληνικού και Ελληνοπολωνικού Συνδέσμου Φιλίας. Έχει εκδώσει 100 περίπου βιβλία: δυο μυθιστορήματα – όπως *Γαλανομάτα Ελληνίδα*, 1987-30 ποιητικές συλλογές – όπως *Χρώματα του χρόνου* 1961, *Λύτρωση των ματιών*, *Αύπνια*, *Η έξοδος*, *Αρμυρές πηγές*, *Φυλαχτό*, *Ηλιοπαράπονο*, *Χωρίς μάσκα*, *Η μαγεία του φωτός*. Το 2003 τυπώθηκαν στην Τσεχία τα ποιήματά του σε τρίγλωσση έκδοση (Τσέχικα, Ελληνικά, Πολωνικά). Έχει μεταφράσει στην πολωνική γλώσσα 538 Έλληνες λογοτέχνες, όπως Ν. Καζαντζάκη, Σ. Μυριβήλη, Γ. Σεφέρη, Γ. Ρίτσο, Κ.Π.Καβάφη, Ο. Ελύτη, Ν. Βρεττάκο, Τ. Αντωνίου, κ.α., και αρχαίους Έλληνες κλασικούς. Αντιστοίχως στην Ελλάδα μετέφρασε 130 Πολωνούς συγγραφείς, μεταξύ των οποίων και τους νομπελίστες Βισλάβας Σιμπόρσκας, Τσέσλαβ Μίλος. Εξέδωσε την ποιητική συλλογή *Ο δισκοβόλος απ' την Πολωνία*, και *Τα πολωνικά παραμύθια*.

Χριστογιάννης Παναγιώτης (Γερμανία): Γεννήθηκε σε ένα χωριό της Άρτας το 1954. Τα χρόνια της παραμονής του στα Γιάννενα διαμορφώνουν την καλλιτεχνική του αυτοπεποίθηση. Γίνεται μέλος της «Ηπειρωτικής Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών» και εκθέτει για πρώτη φορά τους πίνακές του, το 1980, σε ομαδική έκθεση Ζωγραφικής στη Νομαρχία Ιωαννίνων. Το 1980 μεταναστεύει στη Δ. Γερμανία, όπου και εργάζεται ως καλλιτέχνης. Στην αρχή η έλλειψη του φωτός, οι άνθρωποι, η σιωπή του περίγυρου κάνουν και τον ίδιο να σιωπά. Γνωρίζοντας από κοντά τα προβλήματα του μετανάστη έρχεται η στιγμή της δημιουργίας και αρχίζει να ζωγραφίζει και να γράφει. Έχει διοργανώσει πολλές εκθέσεις Ζωγραφικής σε διάφορες πόλεις της Γερμανίας και έχει γράψει επίσης πολλά ποιήματα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

A. Μ' ένα μπόγο απ' όνειρα και ελπίδες

1. **Παναγιώτης Χριστογιάννης**, *Η πόρτα* (Γερμανία): ποίημα από τη συλλογή *Μετανάστες* (Duisburg, χ.χ.)
2. **Θεόδωρος Καλλιφατίδης**, [Το τρένο της ελπίδας]^{*} (Σουηδία): απόσπασμα από το βιβλίο του συγγραφέα *Με λένε Στέλιο* (Αθήνα, εκδόσεις Πλειάς 1970)
3. **Κωστής Παπακόγκος**, *Η μάνα του Ελπήνορα* (Σουηδία): ποίημα, το οποίο δημοσιεύτηκε στο περιοδικό *Λέξη* με αφιέρωμα στην ελληνική λογοτεχνία της διασποράς (τεύχος 110, Ιούλιος – Αύγουστος 1992)
4. **Δέσποινα Κέσσογλου**, *Μην ξεχάσεις* (Γερμανία): ομώνυμο ποίημα το οποίο περιέχεται στη δίγλωσση ανθολογία (ελληνική, γερμανική) *Deutschland deine Griechen* (επιμέλεια Κώστας Γιανακάκος, Σταμάτης Γερογιωργάκης, Κολωνία, εκδόσεις Ρωμιοσύνη χ.χ.)
5. **Άρης Χατζηνικολάου**, *Με το πρόσωπο του ήλιου* (Πολωνία): ποίημα από την τετράγλωσση συλλογή *Ποιήματα* (Poznan- Αθήνα, εκδόσεις poeticon 2003)
6. **Ανδριανός Καζάς**, *Το δισάκι του μετανάστη* (Αυστραλία): ποίημα, το οποίο περιέχεται στην ανθολογία *Ποιητικές ώρες εν ελληνική αποικίᾳ ...* (επιμέλεια Μίμης Σοφοκλέους, συγκέντρωση κειμένων Γιάννης Λιάσκος & Γιάννης Κατσαράς, Μελβούρνη, εκδόσεις Ελληνο-αυστραλιανού αρχείου RMIT University 1998)
7. **Ιωάννης Φουριέζος**, *Φουστανελοφόροι στο Montreal* (Καναδάς): απόσπασμα από τα απομνημονεύματα του Ιωάννη Φουριέζου, τα οποία δεν έχουν δημοσιευτεί
8. **Λύντια Σκάλκου**, *Σε βλέπω* (Καναδάς): ποίημα, το οποίο περιέχεται στην ανθολογία *Άλλοχθονα τοπία* (επιμέλεια Ελένη Νίκα & Στέφανος Κωνσταντινίδης, Μελβούρνη, εκδόσεις Owl Publishing 1998)
9. **Μάρθα Ζέη**, *Μετανάστρια στον άγνωστο τόπο*, (Καναδάς): απόσπασμα από το ομώνυμο αφήγημα της Μάρθας Ζέη
10. **Γιώργος Δανιήλ**, *Ξενιτιά* (Καναδάς): ποίημα, το οποίο περιέχεται στην ανθολογία *Άλλοχθονα τοπία* (επιμέλεια Ελένη Νίκα & Στέφανος Κωνσταντινίδης, Μελβούρνη, εκδόσεις Owl Publishing 1998).
11. **Λίλιαν Μήτρου**, *Άσουφ βίντερζεεν Καρντάς*, (Γερμανία): διήγημα από την τρίγλωσση ανθολογία (ελληνική, γερμανική, τουρκική) *Kalimerhaba* (επιμέλεια Niki Eideneier, Toker Arzu, Κολωνία, εκδόσεις Ρωμιοσύνη χ.χ.)
12. **Ανδρέας Ορφανός**, *Στο δρόμο για τη Μπονεγκίλα*, (Αυστραλία): ποίημα το οποίο περιέχεται στην ανθολογία *Απαρτία II* (επιμέλεια Σύνδεσμος Ελληνο-αυστραλών Λογοτεχνών και Καλλιτεχνών Αυστραλίας, Μελβούρνη, εκδόσεις nautilus 2000)
13. **Δημήτρης Τζουμάκας**, *Η πρώτη βραδιά* (Αυστραλία): διήγημα από το βιβλίο του *Χαρούμενο Σύδνεϋ* (Αθήνα, εκδόσεις Κανάκη 1994)

* Οι τίτλοι που βρίσκονται μέσα σε αγκύλες είναι των ανθολόγων.

- 14. Κυριάκος Ζερβουδάκης**, *Νέο-αυστραλιανή γλωσσομάθεια* (Αυστραλία): αποσπάσματα από το ομώνυμο ευθυμογράφημα του Κυριάκου Ζερβουδάκη, το οποίο περιέχεται στην ανθολογία *Η λογοτεχνική παρουσία των Ελλήνων στην Αυστραλία* (επιμέλεια Γιώργος Καναράκης, Αθήνα, εκδόσεις συγγραφέα 1985)
- 15. Γιώργος Καζούρης**, *Η συνέχεια της αρχής* (Αυστραλία): αδημοσίευτο ποίημα του Γιώργου Καζούρη.
- 16. Νίκος Καχτίτσης**, *Ο εξώστης* (Καναδάς): απόσπασμα από το ομότιτλο μυθιστόρημα του συγγραφέα (Αθήνα, εκδόσεις Πρώτη 'Υλη 1964)

B. Ιστορίες μιας ζωής

- Κώστας Σταματιάδης**, *Milk Shake* (Αυστραλία): αποσπάσματα από το ευθυμογράφημα *Ο Γέρο-Λαλάς*, το οποίο περιέχεται στην ανθολογία *Η λογοτεχνική παρουσία των Ελλήνων στην Αυστραλία* (επιμ. Γιώργος Καναράκης, Αθήνα, εκδόσεις συγγραφέα 1985)
- Γιώργος Μαντζουράνης**, *Θεσσαλονίκη, 1980* (Γερμανία): αποσπάσματα από το βιβλίο *'Όπου κι αν είμαι, ξένος. Ιστορίες των γκάσταρμπαϊτερ* (πρόλογος Δημήτρη Ραυτόπουλου, Αθήνα, εκδόσεις Καστανιώτη 2000³)
- Σάκης Πορίχης**, *Το παιδί βαλίτσα* (Γερμανία): ομώνυμο διήγημα, το οποίο περιέχεται στη δίγλωσση ανθολογία (ελληνική, γερμανική) *Deutschland deine Griechen* (επιμέλεια Κώστας Γιανακάκος, Σταμάτης Γερογιωργάκης, Κολωνία, εκδόσεις Ρωμιοσύνη χ.χ.)
- Παραμύθια των Ελλήνων της Αζοφικής**, *Οι δώδεκα κλέφτες και το έξυπνο αγοράκι* (Ουκρανία): παραμύθι από το βιβλίο του Alexander Ashla *Ta Marioupolítika* (Αθήνα, εκδόσεις Δωδώνη 1999)
- Διονύσης Κονταρίνης**, *Η εκδρομή* (Η.Π.Α.): αποσπάσματα από το ομότιτλο διήγημα, το οποίο περιέχεται στο βιβλίο *Οι άγκυρες* (Νέα Υόρκη, εκδόσεις συγγραφέα χ.χ.)
- Κούλα Τέο**, *Γάμος; Πού γάμος;* (Αυστραλία): αδημοσίευτο θεατρικό έργο της συγγραφέως
- Ιωάννα Παπαδογιάννη – Δερουκάκη**, *[Κοινό μυστικό]* (Νότιος Αφρική): αποσπάσματα από το διήγημα με τον τίτλο *Δανάη*, το οποίο περιέχεται στη συλλογή *Σχέσεις* (Γιοχάννεσμπουργκ, εκδόσεις Ινστιτούτου Αρφικανο-ελληνικών σπουδών 1988)
- Διονύσης Κουτσάκος**, *Άλλα τα μάτια του λαγού κι' άλλα της κουκουβάγιας* (Αυστραλία): αποσπάσματα από το ομώνυμο ευθυμογράφημα, το οποίο περιέχεται στην ανθολογία *Η λογοτεχνική παρουσία των Ελλήνων στην Αυστραλία* (επιμέλεια Γιώργος Καναράκης, Αθήνα, εκδόσεις συγγραφέα 1985)
- Όλγα Καρναχωρίτη-Άλφα**, *Ο κινέζικος γάμος* (Αυστραλία): αποσπάσματα από την αυτοβιογραφία της Όλγας Καρναχωρίτη-Άλφα. Το χειρόγραφο, το οποίο παραμένει αδημοσίευτο, παρέδωσε πριν μερικά χρόνια στο νεοελληνιστή, Αναπληρωτή Καθηγητή στο

Flinders University Μιχάλη Τσιανίκα με την παράκληση να δει κάποια στιγμή το φως της δημοσιότητας

10. **Παραμύθια των Ελλήνων της Αζοφικής**, *O Μπεσσαλχίμς* (Ουκρανία): παραμύθι από το βιβλίο του Alexander Ashla *Ta Marioupolítika* (Αθήνα, εκδόσεις Δωδώνη 1999)
11. **Θεανώ Παπάζογλου-Μάργαρη**, *Η άλλη Ευγενία* (Η.Π.Α.): αποσπάσματα από το ομότιτλο διήγημα, το οποίο περιέχεται στη συλλογή διηγημάτων *Χρονικό του Χώλστεντ Στροτ* (Νέα Υόρκη, εκδόσεις Εθνικού Κήρυκα 1988)
12. **Αλίκη Γιατράκου-Fossi**, *Η φωτογραφία* (Γαλλία): ποίημα, το οποίο δημοσιεύτηκε στο περιοδικό *Λέξη* με αφιέρωμα στην ελληνική λογοτεχνία της διασποράς (τεύχος 110, Ιούλιος – Αύγουστος 1992)
13. **Ντίνα Αμανατίδου**, *Όσο είναι καιρός* (Αυστραλία): αποσπάσματα από το ομότιτλο θεατρικό έργο, το οποίο περιέχεται στο βιβλίο *Πέτρινα Σώματα* (Μελβούρνη, εκδόσεις συγγραφέα 1990)
14. **Ελένη Τορόση**, *Η μασέλα* (Γερμανία): αποσπάσματα από το ομώνυμο διήγημα, το οποίο περιλαμβάνεται στο βιβλίο *H μπαλάντα των πορτοκαλιών* (Αθήνα, εκδόσεις Εξάντας 2002)
15. **Δημήτρης Διαμαντής**, *Oι έρημοι* (Η.Π.Α.): αποσπάσματα από το ομότιτλο διήγημα του συγγραφέα (Αθήνα, εκδόσεις συγγραφέα 1981)
16. **Βησσαρίωνας Χατζηδαυίδ**, *Ελληνικό πανηγύρι στο Μόντρεαλ* (Καναδάς): απόσπασμα από το ομότιτλο, αδημοσίευτο διήγημα του συγγραφέα
17. **Χρήστος Ζιάτας**, *Θα μας χρειαζόταν ίσως ...* (Καναδάς): ποίημα, το οποίο περιέχεται στην ανθολογία *Αλλόχθονα τοπία* (επιμέλεια Ελένη Νίκα & Στέφανος Κωνσταντινίδης, Μελβούρνη, εκδόσεις Owl Publishing 1998)
18. **Κώστας Γιαννακάκος**, *Ραδίκια* (Γερμανία): ομώνυμο ποίημα, το οποίο περιέχεται στη δίγλωσση ανθολογία (ελληνική, γερμανική) *Deutschland deine Griechen* (επιμέλεια Κώστας Γιαννακάκος, Σταμάτης Γερογιωργάκης, Κολωνία, εκδόσεις Ρωμιοσύνη χ.χ.)

Γ. Εμείς και οι άλλοι

1. **Αντώνης Σουρούνης**, *[Το μουστάκι]* (Γερμανία): απόσπασμα από διήγημα με τίτλο *Ξενοφοβία*, το οποίο περιέχεται στη δίγλωσση ανθολογία (ελληνική-γερμανική) *Deutschland deine Griechen* (επιμέλεια Κώστας Γιαννακάκος, Σταμάτης Γερογιωργάκης, Κολωνία, Ρωμιοσύνη, χ.χ.)
2. **Ντίνα Αμανατίδου**, *Για την ίδρυση του μνημείου* (Αυστραλία): ποίημα από τη συλλογή *Εκείνοι που δεν γύρισαν* (Μελβούρνη, εκδόσεις συγγραφέα 1988)
3. **Γιώργος Καζούρης**, *Australia Day* (Αυστραλία): αδημοσίευτο ποίημα
4. **Αντιγόνη Κεφαλά**, *Αλεξία* (Αυστραλία): αποσπάσματα από το ομότιτλο βιβλίο της συγγραφέως *Αλεξία* (μετάφραση και εισαγωγή Ελένη Νίκα, Μελβούρνη, εκδόσεις Owl Publishing 1995)

- 5. Ευγένιος Τριθιζάς**, *Το βέλος και το σπασμένο τζάμι* (Αγγλία): απόσπασμα από το περιπετειώδες αφήγημα *Το σεντούκι με τις πέντε κλειδαριές* (Αθήνα, εκδόσεις Κέδρος 1993)
- 6. Νίκος Σπάνιας**, *Στιγμές απ' την Αμερική* (Η.Π.Α.): ποίημα του Νίκου Σπάνια από τη συλλογή *Το μαύρο γάλα της αιγαής* (Αθήνα, εκδόσεις Οδός Πανός 1987)
- 7. Φώτης Κομπορόζος**, *Η πατρίδα μου* (Καναδάς): ποίημα από την ανθολογία *Αλλόχθονα τοπία* (επιμέλεια Ελένη Νίκα & Στέφανος Κωνσταντινίδης, Μελβούρνη, Owl Publishing 1998)
- 8. Απόστολος Παριανός**, *Ελπίδα κι όνειρο* (Νότιος Αφρική): ποίημα από τη συλλογή του *Φιλί ζωής στην Ειρήνη* (Γιοχάννεσμπουγκ, τυπογραφείο αδελφών Μαρινάκη 2001)
- 9. Ιωάννα Παπαδογιάννη-Δερουκάκη**, *Γεννημένη λευκή* (Νότιος Αφρική): διήγημα από τη συλλογή *Η πορεία μας* (Γιοχάννεσμπουργκ, έκδοση Συνδέσμου Ελλήνων Αιγυπτιωτών 1981)
- 10. Ντόλλη Νταλκά**, [Το μυστικό της Ελβίρας] (Νότιος Αφρική): απόσπασμα από το μυθιστόρημα *Κάτω απ' τον ίδιο ουρανό* (Αθήνα, εκδόσεις Αλεξάνδρεια 1996)
- 11. Μάκης Τζιλιάνος**, *Ο Αϊ Γεράσιμος στο Χάρλεμ* (Η.Π.Α.): ποίημα από τη συλλογή *Εμπειρίες* (Νέα Υόρκη, εκδόσεις Ιππόκαμπος 1975)
- 12. Δημήτρης (Μίμης) Λέος**, *Ο πρώτος θεός*, (Νότιος Αφρική): αποσπάσματα από το ομότιτλο διήγημα, το οποίο περιέχεται στο βιβλίο *Τσίρκο* (Αθήνα, εκδόσεις Σμυρνιωτάκη 2000²)
- 13. Ιωάννα Παπαδογιάννη-Δερουκάκη**, *Η Λίνα κι εγώ* (Νότιος Αφρική): αποσπάσματα από το ομώνυμο διήγημα, το οποίο περιέχεται στη συλλογή *Σχέσεις* (Γιοχάννεσμπουργκ, εκδόσεις Ινστιτούτου Αφρικανο-ελληνικών σπουδών 1988)

Δ. Πολλαπλές ταυτότητες

- 1. Ντάντη Σιδέρη**, *Προσαρμογή* (Γερμανία): το ποίημα της Ντάντη Σιδέρη έχει ανθολογηθεί στο βιβλίο του Γιώργου Μαντζουράνη *Ανάμεσα σε δύο κόσμους* (Αθήνα, εκδόσεις Καστανιώτη 1995).
- 2. Γιάννης Βασιλακάκος**, *Η ταυτότητα* (Αυστραλία): αποσπάσματα από το ομώνυμο θεατρικό έργο, το οποίο περιέχεται στην ανθολογία *Η λογοτεχνική παρουσία των Ελλήνων στην Αυστραλία* (επιμέλεια Γιώργος Καναράκης, Αθήνα, εκδόσεις συγγραφέα 1985)
- 3. Ελένη Φλωράτου – Παιδούση**, *Εμείς οι «Ξένοι»* (Η.Π.Α.): ποίημα, το οποίο περιέχεται στην υπό έκδοση ανθολογία του Μάκη Τζιλιάνου
- 4. Ανδριανός Καζάς**, *Οι φυγάδες* (Αυστραλία): ποίημα από τη συλλογή *Ανοιχτοί ορίζοντες* (μετάφραση Νίκος Μαχαλιάς, εκδόσεις Ελληνο-αυστραλιανό Αρχείο PMIT University, Μελβούρνη 2002)
- 5. Νίκος Νινολάκης**, *Ο γιος του αργοναύτη* (Αυστραλία): ποίημα από τη συλλογή *Ο αργοναύτης του Νότου* (Μελβούρνη, εκδόσεις συγγραφέα 1990)
- 6. Στέφανος Κωνσταντινίδης**, *Βαστίλλη* (Καναδάς): ποίημα από την ανθολογία *Αλλόχθονα τοπία* (επιμέλεια Ελένη Νίκα & Στέφανος Κωνσταντινίδης, Μελβούρνη, Owl Publishing 1998)

-
-
-
7. **Αντώνης Φατσέας**, *Τηλέμαχος ή Τεντ* (Αυστραλία): αποσπάσματα από το ομώνυμο ευθυμογράφημα, το οποίο περιέχεται στην ανθολογία *Η λογοτεχνική παρουσία των Ελλήνων στην Αυστραλία* (επιμέλεια Γιώργος Καναράκης, εκδόσεις συγγραφέα 1985)
  8. **Θεόδωρος Πατρικαρέας**, *[Ελληνες εξάπαντος]* (Αυστραλία): αποσπάσματα από το θεατρικό έργο του Θεόδωρου Πατρικαρέα *Οι Διχασμένοι* (Μελβούρνη, εκδόσεις Μορφή 1990)
  9. **Τζέφρου Ευγενίδης**, *Το χωνευτήριο της αγγλικής γλώσσας* (Η.Π.Α.): αποσπάσματα από το μυθιστόρημα του Τζέφρου Ευγενίδη Middlesex (μετάφραση Άννα Παπασταύρου, εκδόσεις Libro 2003)
  10. **Γιώργος Κουτουμάνος**, *Στα παιδιά μας* (Η.Π.Α.): ποίημα από τη συλλογή *Ψυχόβγαλτα* (Νέα Υόρκη, εκδόσεις συγγραφέα 1953)
  11. **Νάνος Βαλαωρίτης**, *Καμιά λέξη δεν ταιριάζει με τη λέξη Έλλην* (Η.Π.Α.): ποίημα του Νάνου Βαλαωρίτη από τη συλλογή *Στο κάτω – κάτω της γραφής* (Αθήνα, εκδόσεις Νεφέλη 1984)
  12. **Τζίλιαν Μπούρα**, *Η ξένη νύφη* (Αυστραλία): αποσπάσματα από το ομότιτλο βιβλίο της συγγραφέως (μετάφραση Ελένη Νίκα, εκδόσεις Spring Press Publications 1988)
  13. **Γιούλικα Κωτσοβόλου-Marsy**, *Ξένη γλώσσα* (Η.Π.Α.): ποίημα από τη συλλογή *Εσωτερικές Διαρρυθμίσεις* (Αθήνα, εκδόσεις Νεφέλη 1988)
  14. **Ελένη Τορόση**, *Μητρική γλώσσα* (Γερμανία): αποσπάσματα από το ομότιτλο, αδημοσίευτο διήγημα της συγγραφέως

Ε. Με ποια πατρίδα να δεθώ και ποια ν' αφήσω;

1. **Ανδρέας Τριανταφυλλόπουλος**, *Με ποιαν αγάπη* (Αυστραλία): ποίημα, το οποίο περιέχεται στην *Ανθολογία σονέτου Ελλήνων ποιητών Αυστραλίας* (επιμέλεια Γιάννης Λιάσκος, Μελβούρνη, εκδόσεις Τσώνη 2001)
2. **Νούλα Καραθανάση**, *Ριζώσαμε* (Αυστραλία): ποίημα, το οποίο περιέχεται στην ανθολογία *Ποιητικές ώρες εν ελληνική αποικίᾳ ...* (επιμέλεια Μίμης Σοφοκλέους, συγκέντρωση κειμένων Γιάννης Λιάσκος & Γιάννης Κατσαράς, Μελβούρνη, εκδόσεις Ελληνοαυστραλιανού αρχείου RMIT University 1998)
3. **Νίκος Χατζηνικολάου**, *Ιθάκη* (Πολωνία): ποίημα, το οποίο δημοσιεύτηκε στο περιοδικό *Λέξη* με αφιέρωμα στην ελληνική λογοτεχνία της διασποράς (τεύχος 110, Ιούλιος – Αύγουστος 1992)
4. **Ελένη Δεληδημητρίου-Τσακμάκη**, *Σαράντα χρόνια μετανάστευση* (Γερμανία): αποσπάσματα από το βιβλίο *Ta δέντρα που δεν ρίζωσαν. Μαρτυρίες μεταναστών Γερμανίας* (Θεσσαλονίκη, εκδόσεις Studio University Press 2001)
5. **Άντρια Γαριθάλδη**, *Έρχομαι* (Αυστραλία): ποίημα από την ανθολογία *Τετραλογία* (επιμέλεια Γιάννης Λιάσκος, Μελβούρνη, εκδόσεις ναυτίλος 1996)
6. **Στυλιανός Χαρκιανάκης**, *Αυστραλία 1975* (Αυστραλία): ποίημα, το οποίο περιέχεται

στην ανθολογία *Reflections, selected works from Greek Australian Literature* (Αυστραλία, εκδόσεις Elikia Books 1988)

7. **Δημήτρης Τσαλουμάς**, *Ω λυγερή στην ακροποταμία* (Αυστραλία): ποίημα από τη συλλογή Δίφορος καρπός (Μελβούρνη, εκδόσεις Owl Publishing χ.χ.)
8. **Ελένη Δεληδημητρίου-Τσακμάκη**, *Γράμμα στη φίλη μου στην Αυστραλία* (Γερμανία): αποσπάσματα από το βιβλίο *Τα δέντρα που δεν ρίζωσαν. Μαρτυρίες μεταναστών Γερμανίας* (Θεσσαλονίκη, εκδόσεις Studio University Press 2001)
9. **Τάσος Μουζάκης**, *Ελλάδα, γη μου* (Η.Π.Α.): ποίημα από τη συλλογή *To τραγούδι των Ελεφάντων* (Νέα Υόρκη, εκδόσεις συγγραφέα 1982)
10. **Δήμητρα Σιδέρη**, *To πρώτο ταξίδι στην Ελλάδα* (Ολλανδία): αποσπάσματα από το βιβλίο *Πατρίδες* (Αθήνα, εκδόσεις Δελφίνι 1992)
11. **Νίκος Κατσαλίδας**, *Θ' αναστηλώσω το πατρικό μου σπίτι* (Αλβανία): ποίημα από τη συλλογή *Κι η σφίγγα μίλησε* (Θεσσαλονίκη, έκδοση συγγραφέα 1995)
12. **Παναγιώτης Βουγιούκας**, *Η Άννα και ο Σωτήρης* (Καναδάς): απόσπασμα από το ομότιτλο διήγημα, το οποίο δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά στα Γαλλικά ως μέρος της συλλογής *Docteur Loukoum* (Trait d' Union 2000). Η μετάφραση του αποσπάσματος στα Ελληνικά έγινε από το συγγραφέα και δημοσιεύεται για πρώτη φορά
13. **Θύμιος Γαζής**, *Γυρισμός* (Γερμανία): ποίημα από τη συλλογή *Αυτογνωσία* (Φρανκφούρτη, εκδόσεις συγγραφέα 1985)
14. **Πέτρος Πετρίδης**, *Θα έλθει ένα πρωινό* (Η.Π.Α.): ποίημα από την ανθολογία του Μάκη Τζιλιάνου *Ποιητές της Νέας Υόρκης* (υπό έκδοση)
15. **Λουκία Μαρουλλέτη**, *Τι να θυμηθώ, τι να ξεχάσω;* (Η.Π.Α.): αδημοσίευτο διήγημα
16. **Θάλεια Τάσου**, *Αμίαντος* (Καναδάς): αδημοσίευτο διήγημα
17. **Αντώνης Δεκαθάλλες**, *Ταξίδι και χρώματα* (Η.Π.Α.): ποίημα από τη συλλογή *Ωκαεανίδες* (Αθήνα, εκδόσεις Ίκαρος 1970)
18. **Νίκος Νινολάκης**, *Επιστροφή στην Τροία* (Αυστραλία): ποίημα, το οποίο περιέχεται στην ανθολογία *Αλλόχθονα τοπία* (επιμέλεια Ελένη Νίκα & Στέφανος Κωνσταντινίδης, Μελβούρνη, εκδόσεις Owl Publishing 1998)
19. **Αύρα Τσαμπή-Μιχαηλίδη**, *Στη μνήμη της μητέρας μου* (Καναδάς): ποίημα από την ανθολογία *Αλλόχθονα τοπία* (επιμέλεια Ελένη Νίκα & Στέφανος Κωνσταντινίδης, Μελβούρνη, Owl Publishing 1998)
20. **Nodar Dumbadze**, *O Hellados* (Γεωργία): αποσπάσματα από το ομότιτλο βιβλίο *Hellados* (μετάφραση από τα γεωργιανά Θάμαρ Μέσχη, Αθήνα, εκδόσεις Πολιτιστική Εταιρεία Πλανόραμα 1992)
21. **Πάνος Βοζίκης**, *Μετάβαση* (Η.Π.Α.): ποίημα από την ανθολογία του Μάκη Τζιλιάνου *Ποιητές της Νέας Υόρκης* (υπό έκδοση)
22. **Δέσποινα Κέσσογλου**, *Η κίτρινη βαλίτσα μου* (Γερμανία): ποίημα το οποίο περιέχεται στη δίγλωσση ανθολογία (ελληνική, γερμανική) *Deutschland deine Griechen* (επιμέλεια Κώστας Γιανακάκος, Σταμάτης Γερογιωργάκης, Κολωνία, εκδόσεις Ρωμιοσύνη, χ.χ.)

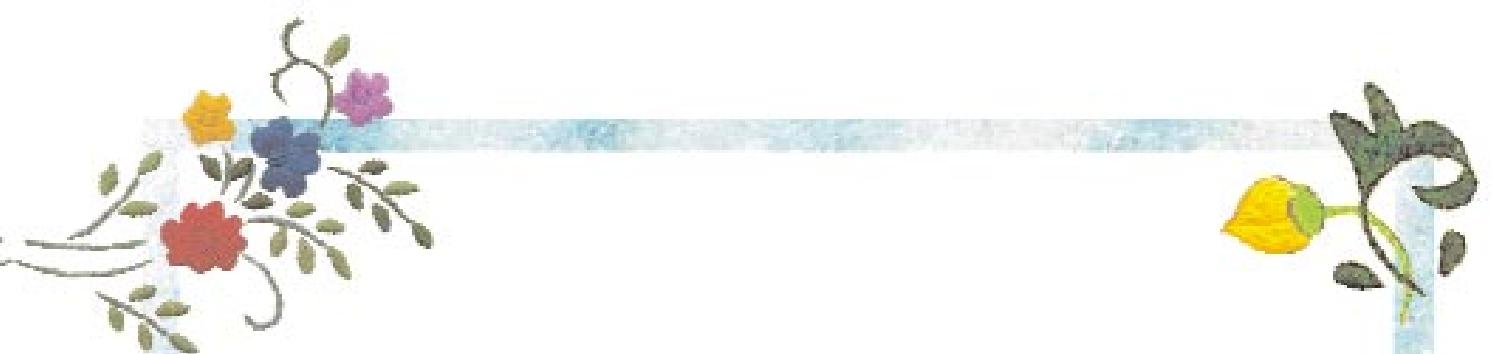
Απομνημονίων της εικαστικής δημιουργίας

Είναι το τρίτο βιβλίο του οποίου υπογράφω την εικονογράφηση, για το πρόγραμμα «ΠΑΙΔΕΙΑ ΟΜΟΓΕΝΩΝ» και που παραδίδω με υπερβολικό τρακ στην κρίση του πιο δύσκολου κοινού, στην κρίση των παιδιών. Ο λόγος που με κάνει να αισθάνομαι έτσι είναι: Θυμάμαι από μικρό παιδί πόσο λαχταρούσα να ανοίξω ένα καινούριο βιβλίο, να το πιάσω στα χέρια μου, να το χαιδέψω, να το περιεργαστώ, να το μυρίσω. Και μετά να το ανοίξω, πάντα από το τέλος προς την αρχή και να κάνω με τα δάκτυλά μου τα φύλλα του φτερά, να φτερουγίσουν όλες οι μαγικές του λέξεις προς το πρόσωπό μου, χαρίζοντάς μου έναν αέρα φρέσκου χαρτιού, ανακατεμένου με το άρωμα του μελανιού. Αφού τέλειωνα με το ξετίναγμα των φύλλων-φτερών και έφερνα τη πρώτη σελίδα, μια δυο φορές μπρος στα μάτια μου, ήξερα αν υπήρχε εικονογράφηση ή όχι. Αν ανακάλυπτα εικονογράφηση, ανέβαινε η παιδική μου περιέργεια στο κόκκινο. Έψαχνα όλες τις σελίδες, μια-μια, σταματώντας όπου έβλεπα εικόνα και προβληματιζόμουν για πολλή ώρα. Εκεί παιζόταν η επιτυχία ή η αποτυχία του βιβλίου. Κανείς δεν μπορεί να με πείσει από τότε, ότι ένα καλό βιβλίο, που απευθύνεται σε παιδιά, μπορεί να είναι καλό, χωρίς τη σωστή και ελκυστική εικονογράφηση. Την ίδια συνήθεια έχω ως σήμερα.

Παρακολουθώ κάθε Ιούνιο στα σχολεία την ιεροτελεστία της κατακρεούργησης των «μισητών» βιβλίων και από έρευνες που έχω κάνει όλα αυτά τα χρόνια, έχω καταλήξει στο συμπέρασμα, ότι τα παιδιά κρατούν τα όμορφα βιβλία, όπως κρατούν και ορισμένα τετράδιά τους, σε ανάμνηση των σχολικών τους χρόνων.

Στην περίπτωση του συγκεκριμένου βιβλίου, θα προσπαθήσω να καταθέσω περιληπτικά την ενοχή μου! Ήτσι, πιστεύω ότι θα βοηθήσω τα παιδιά-αναγνώστες και τους δασκάλους τους να συμπορευτούν μαζί μου στην εικαστική περιπέτεια. Πρώτα-πρώτα στην περιπέτεια αυτή δεν ήμουν μόνος. Από την πρώτη στιγμή φτιάξαμε μια παρέα, που την αποτελούσε η σύζυγος μου Σοφία Διονυσιάδου, ζωγράφος επίσης, ο Φοίβος 15 χρόνων –γιος μου, που ζωγραφίζει – και η κόρη μου, η Θάλεια, που σπουδάζει ακριβώς αυτό το αντικείμενο τώρα. Με αυτή λοιπόν την ομάδα, για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα, συζητήσαμε διάφορες ιδέες και καταλήξαμε στην αισθητική του βιβλίου. Βέβαια, εδώ πρέπει να πω, ότι όταν ήρθε η εντολή σε μένα, είχα πάρει οδηγίες από τον αρχηγό της αποστολής τον κ. Δαμανάκη, όπως: «το βιβλίο αυτό πρέπει να έχει ελαφριά εικονογράφηση, διακριτική, λιττή. Τα κείμενα να πέφτουν σε λευκό φόντο». Δεν είχα καμιά αντίρρηση, ευτυχώς.

Απέκλεισα από την αρχή την περίπτωση της ρεαλιστικής εικονογράφησης. Σκέφθηκα να σχηματίσω μια πινακοθήκη με έργα μεγάλων ζωγράφων, γλυπτών, ώστε τα παιδιά να επικοινωνήσουν δεόντως με το έργο τέχνης, να προβληματιστούν πάνω στο καλλιτέχνημα - υπόδειγμα. Σκέφθηκα επίσης να χρησιμοποιήσω ως πηγή τα αριστουργήματα του Αγίου Όρους. Σκέφθηκα ακόμη να ζωγραφίσω λουλούδια, δημητριαγάντας ειδυλλιακούς ανθόκηπους στα περιθώρια, υδρεύοντας τη φύση με χρώματα, όπου θα πλατάγιζαν τα μάτια των παιδιών, όπου τα παιδιά θα ήθελαν να βγουν και να παίξουν.

Κατέληξα στην ιδέα των κεντημάτων. Στράφηκα από την αρχή σε πρωτογενείς πηγές. Πρώτη καταφυγή, το σπίτι μου -τα χρυσά εργόχειρα της Πηνελόπης, της μητέρας μου, μετά τα εργόχειρα μιας χρυσοχέρας φίλης μου, της Ελένης Σαμψών και της μητέρας της, Χαρίκλειας, που κατείχαν ολόκληρο θησαυρό. Τρίτη πηγή, στην έρευνά μου, ένας άλλος θησαυρός, της Βασιλείας Τρουλλινού και της Ελένης Φιλιππίδη, που ευχαρίστως μου επέτρεψαν να χρησιμοποιήσω τα έργα τους. Έτσι, λοιπόν, αφού φωτογράφισα τα εργόχειρα, άρχισα να τα επεξεργάζομαι στο computer, ώστε να κρατήσω μόνο τα μοτίβα – θέματα, χωρίς τους καμβάδες. Και εδώ άρχισε η εικαστική μου παρέμβαση. Το αρχικό μοτίβο έπρεπε να μεταρσιωθεί, να τεμαχιστεί στις αρχικές συλλαβές του, αυτές που δημιουργεί το βελόνι στα χρυσά δάχτυλα της πρωτουργού καλλιτέχνιδος. Με αυτές τις αρχικές συλλαβές, τα πυρηνικά μοτίβα, όφειλα να παίξω, να διασκεδάσω, να δημιουργήσω. Είχα, σχεδόν, διεισδύσει στις βελονιές, είχα πάρει το εργαλείο από τα χέρια της Πηνελόπης και άρχιζα να το οδηγώ με τα ηλεκτρονικά χέρια του υπολογιστή - με τους συνεργάτες μου.

Το κέντημα για μένα, αντιστοιχεί σ' αυτό που κάνει ο λογοτέχνης, ο ποιητής, καθώς θηλυκώνει τις λέξεις, τη μια μέσα στην άλλη, απαλλάσσοντάς τες από το κοινό βάρος, τη συμβατικότητα, την επικοινωνιακή μονοτονία. Τακτοποιεί ο ποιητής το υλικό του, εξευγενίζει, αποκαθαίρει, λαμπρύνει τις λέξεις του. Και είναι ο ποιητής χρυσοχέρης όπως μια καλή κεντήστρα και παίρνει κεντιά-κεντιά, λέξη-λέξη από το στερέωμα της αρχέγονης μνήμης, το υλικό και το κόβει και το ράβει με ευλάβεια, με στοχασμό, με ενόραση. Και γράφει κεντώντας για τις επερχόμενες γενεές. Προίκα, στολίδι, για τον ερχομό της ζωής, για τον έρωτα, για τη θλίψη, για τη χαρά, για το θάνατο. Για να ξορκίσει το κακό, για να εξευγενίσει τις μοίρες, για να προσευχηθεί. Και καλύπτει ο λαϊκός καλλιτέχνης με το κέντημα, την Αγία Τράπεζα, το Άγιο Δισκοπότηρο, τα Άμφια των ιερέων. Και γίνεται το κέντημά του, ύμνος χερουβικός, μελωδία, ιερός ψαλμός. Και γίνεται το κεντημένο ποίημα, μελωδία, ευωχία, παρακαταθήκη κεντημένη, τρισευλογημένη μνήμη, ευχή. Και στολίζεται με το κέντημα η νύφη, ακούγοντας τα ποιήματα, γλυκές μελωδίες, από τα τρίσβαθα των αιώνων, με μια συνέχεια που ξεδιπλώνεται αενάως, με επικλήσεις για ευλογημένη ζωή. Και σκεπάζει με κέντημα τα σεντόνια της, τα κατάλευκα, που είναι τραγουδιστές ευχές, ποιήματα, από τους προγόνους.

Μια ανθολογία λογοτεχνική, ποιητική, των Ελλήνων της διασποράς, δεν θα μπορούσε παρά να είναι ένας παγκόσμιος χάρτης, κεντημένος από μιλιούνια ελληνικά χέρια - από τότε που ένα σοφό μυαλό άρχισε να φτιάχνει πολιτισμό πάνω στη γη, για να δείξει, πως, σε αντιδιαστολή με τη βία, η ποίηση ενώνει τους ανθρώπους και κτίζει ελπίδα.

Και κεντά ζωή μέσα στο χάος, έτσι απλά.

Με αυτές τις σκέψεις θέλησα να ντύσω το βιβλίο που κρατάτε στα χέρια σας, για να προκαλέσω τη νέα ζωή, να κεντήσει με δικά της χρώματα, τα δικά της ποιήματα.

Φρίξος

ΕΚΤΥΠΩΣΗ:

3ο χλμ. εθν. οδού Ρεθύμνου-Χανίων, Τηλ. 28310 22223, Fax: 28310 52519, e-mail: info@grafotehniki.gr

